

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-3194 din 19.08. 2016

La nr. 04/6-4715 din 03 august 2016

Ministerul Economiei

Prin prezenta, remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii nr.284-XV din 22.07.2004 privind comerțul electronic.

Anexă:

1. raport – 4 (patru) file;
2. anexă la raport – 4 (patru) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

Ex.: Natalia Budeci
Tel.: (022) 257-375

11056
24 08 16

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea Legii nr.284-XV din 22.07.2004 privind comerțul electronic (art.1, art.2, art.3, art.4, art.5, etc)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul a fost elaborat întru promovarea dezvoltării comerțului electronic și realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07.10.2014. Proiectul vine să asigure un cadru normativ favorabil pentru prestarea serviciilor informaționale în concordanță cu prevederile legislației europene (Directiva privind comerțul electronic 2000/31/CE) și are ca scop final asigurarea circulației libere a produselor/serviciilor, care ar permite dezvoltarea comerțului on-line în Republica Moldova.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului. Totuși, trebuie de menționat că unele norme din proiect necesită a fi revizuite prin prisma recomandărilor expuse în Capitolul II „Evaluarea în fond a proiectului”.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Fundamentarea economico-financiară lipsește, deși prevederile proiectului presupun cheltuieli financiare.

Nota informativă nu conține argumente privind cheltuielile financiare necesare pentru implementarea proiectului. Totodată, se consideră oportun de menționat că proiectul include norme privind autoritățile competente în domeniul supravegherii și controlului respectării legalității comerțului electronic (ANRCETI și APC), ceea ce impune o sarcină financiară

suplimentară autorităților menționate pentru a suporta finanțarea activităților legate de supravegherea și controlul comerțului electronic.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Potrivit prevederilor art.4 al Legii nr.235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, analiza impactului de reglementare este unul din principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Articolul 13, alin.(2) din lege stabilește că actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.

Din considerentul că proiectul înaintat conține reglementări a activității de întreprinzător, acesta necesită a fi analizat din punct de vedere al impactului de reglementare. Totuși, se constată lipsa documentului de analiză a impactului de reglementare a dispozițiilor proiectului de lege, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor Legii nr.235/2006.

În acest context, recomandăm autorului înaintarea proiectului de lege prenotat spre studiere și expunere de opinie în adresa Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Examinarea va releva în ce măsură normele sunt conforme cu principiile de desfășurare a activității de întreprinzător, precum și se va menționa dacă acestea nu pot fi calificate ca o restrângere a activității economice în domeniul comerțului electronic.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În mod general, proiectul va permite dezvoltarea comerțului on-line în Republica Moldova, ceea ce corespunde interesului public, totuși, în mod particular, promovarea normelor propuse va condiționa prejudicierea intereselor unor categorii de persoane, cum ar fi consumatorii sau destinatarii serviciilor electronice. Astfel, excluderea consumatorului din categoria subiecților comerțului electronic, precum și definirea neuniformă a noțiunii de „destinatar al serviciilor electronice”, la aplicare, pot afecta drepturile acestora.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domeniul anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntreținerea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional, se constată că proiectul expertizat se regăsește pe pagina oficială a Ministerului Economiei, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, prin plasarea proiectului de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

La art.1, alin.(2), potrivit proiectului -

„Prezenta lege are următoarele obiective de bază: stabilirea principiilor de reglementare ale comerțului electronic, stabilirea condițiilor de furnizare a serviciilor societății informaționale, stabilirea răspunderii intermediarilor, soluționarea litigiilor și susținerea cooperării între Republica Moldova și alte state în procesele de prestare a serviciilor informaționale.”

Utilizarea sintagmei „stabilirea răspunderii intermediarilor” nu corespunde dispozițiilor Capitolului II/1 al proiectului prenotat, care stabilește răspunderea furnizorilor de servicii și în care nu se regăsesc norme privind răspunderea intermediarilor. Prin urmare, având în vedere faptul că proiectul nu stabilește expres răspunderea intermediarilor, se constată utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen.

Recomandarea: recomandăm autorului substituirea sintagmei „stabilirea răspunderii intermediarilor” cu sintagma „stabilirea răspunderii furnizorilor de servicii”.

La art.1, alin.(2), potrivit proiectului -

„Prezenta lege are următoarele obiective de bază: stabilirea principiilor de reglementare ale comerțului electronic, stabilirea condițiilor de furnizare a serviciilor societății informaționale, stabilirea răspunderii intermediarilor, soluționarea litigiilor și susținerea cooperării între Republica Moldova și alte state în procesele de prestare a serviciilor informaționale ”

Utilizarea sintagmei „soluționarea litigiilor” se prezintă a fi inaplicabilă prin esența acesteia, or, obiectivul proiectului de lege expertizat nu poate avea menirea de a soluționa litigii, această sarcină revenindu-i legislației procedurale.

Recomandarea: recomandăm autorului, întru evitarea modului de expunere neclar și echivoc, excluderea sintagmei „soluționarea litigiilor” sau substituirea acesteia cu sintagma „prevenirea litigiilor”.

La art.4, potrivit proiectului -

în textul noțiunii „comunicare comercială”, sintagma „agent al comerțului electronic” se substituie cu sintagma „furnizor de servicii”;

La art.5, potrivit proiectului -

în textul articolului sintagma „agenților comerțului electronic” se substituie cu cuvintele „furnizorilor de servicii și destinatarilor serviciilor”;

La art.11, potrivit proiectului -

sintagma „agentul comerțului electronic” se substituie cu sintagma „furnizorilor de servicii și destinatarilor serviciilor”

În contextul expertizării prevederilor menționate supra, se constată o formulare lingvistică ambiguă, sintagma „agent al comerțului electronic” fiind definită și având sens diferit,

imprecis.

Recomandarea: recomandăm autorului definirea expresă și uniformă a sintagmei „agent al comerțului electronic”, pentru a crea claritate la interpretarea acesteia, cu stabilirea includerii sau nu a sintagmei „destinatar al serviciilor” în determinarea noțiunii prenotate.

La art.5, alin.(7), potrivit proiectului –

„Autoritățile publice competente pot lua măsuri derogatorii de la prevederile alin. (6) în cazurile în care măsura necesară pentru menținerea ordinii publice, desfășurarea instrucției penale, protecția minorilor, lupta împotriva oricărei forme de incitare la ură din rațiuni de rasă, sex, religie sau naționalitate, atingeri aduse demnității umane, protecția sănătății publice, apărarea și siguranța națională, protecția consumatorilor, precum și a investitorilor.”

Sintagma „desfășurarea instrucției penale” în contextul proiectului posedă potențial coruptibil, dat fiind faptul că expresia menționată nu este reglementată de normele legale naționale și nu se utilizează în practică, ceea ce îi conferă un sens neclar.

Recomandarea: recomandăm autorului reformularea sintagmei „desfășurarea instrucției penale”, astfel încât modalitatea desfășurării procedurii menționate să nu dețină un caracter confuz și să fie identificabilă printr-un act normativ în vigoare.

La art.6, potrivit proiectului --

alin. (2) se completează în final cu cuvintele „și contravențională”

Considerăm inoportun utilizarea sintagmei „și contravențională” în contextul dispozițiilor alin.(2), art.6 al Legii nr.284 din 22.07.2004 privind comerțul electronic, care reglementează „Contractele în comerțul electronic” și potrivit căruia „Față de contractele încheiate în cadrul comerțului electronic se aplică legislația civilă.” Din norma art.6 rezultă că contractele încheiate în cadrul comerțului electronic se supun legislației civile, or, art.2 din Codul Contravențional stipulează că „Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de nci contravenții.”, respectiv legislația contravențională intervenind la încălcarea regulilor stabilite în contract sau legi.

Recomandarea: recomandăm autorului proiectului revizuirea asupra includerii cuvintelor „și contravențională” în alin.(2), art.6 al Legii prenotate.

La art.7, literele a) și b), potrivit proiectului –

vor avea următorul cuprins:

„a) furnizori de servicii;

b) destinatarii serviciilor.”

Din prevederile Legii supuse modificării se remarcă trei categorii de subiecți ai comerțului electronic: agenți ai comerțului electronic; cumpărători și beneficiari ai bunurilor, lucrărilor sau serviciilor respective, inclusiv consumatori; și intermediari în comerțul electronic. Din analiza proiectului supus expertizei se constată că destinatarii serviciilor și consumatorii sunt tratați separat ca două categorii distincte, totuși, noțiunea de consumator nu se regăsește în calitate de subiect al comerțului electronic în articolul precizat, situație, care ar putea leza

drepturile consumatorului în circuitul comerțului electronic.

Recomandarea: avînd în vedere esența noțiunilor de „destinatar al serviciilor” și „consumator” expuse în proiect și abordarea acestora ca două categorii separate, se recomandă includerea consumatorului ca și participant la comerțul electronic.

În cuprinsul art.9/1, o atenție sporită se acordă modalității de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal, totuși se constată neinclusiunea tuturor factorilor implicați în comerțul electronic, pentru a asigura protecția necesară privind confidențialitatea acestora.

Recomandarea: Recomandăm autorului suplinirea, în contextul articolului specificat supra, sintagmei „furnizorii de servicii” cu sintagma „și intermediarii”, precum și suplinirea sintagmei „consumatorul” cu sintagma „și destinatarul serviciilor”.

2. Conflicte ale normelor de drept

La art.9/1, potrivit proiectului –

„...Dacă consumatorul consideră că i-au fost încălcate drepturile la protecția datelor cu caracter personal, acesta poate înainta o plîngere la adresa autorității naționale de protecție a datelor cu caracter personal, care, fără să afecteze atribuțiile altor autorități publice, efectuează controlul legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal și informează consumatorul vizat numai în legătură cu faptul că au fost efectuate toate verificările necesare.”

Conform art.27, alin.(3) al Legii nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, „În urma examinării plîngerii, Centrul emite o decizie motivată care prevede fie lipsa încălcării prevederilor legislației, fie suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, fie rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor neveridice ori obținute ilicit. Decizia este comunicată părților interesate în termen de 30 de zile de la data primirii plîngerii.”

În contextul dispoziției legale menționate se constată incompatibilitatea acesteia cu proiectul supus expertizei, privitor la modalitatea de examinare de către autoritatea abilitată cu atribuții de protecție a datelor cu caracter personal, a plîngerilor înaintate de subiecții datelor cu caracter personal, fapt ce poate determina posibilitatea alegerii abuzive a normei aplicabile de către autoritatea publică abilitată în acest sens.

Recomandarea: se recomandă reformularea alineatului în sensul corespunderii acestuia cu normele legale în vigoare prin prisma prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

La art.24, alin.(1), (2), potrivit proiectului –

Autoritățile competente în domeniul comerțului electronic sunt Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicațiile Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) și Agenția pentru Protecția Consumatorului (APC).

Autoritățile menționate în alin.(1) sunt competente să supravegheze și să controleze respectarea de către furnizorii de servicii a prevederilor prezentei legi, să constate contravenții și să le aplice în condițiile Codului Contravențional.

Potrivit normei proiectului, autorul pune în competența unor autorități atribuțiile de supraveghere și control asupra respectării prevederilor legii înaintate spre modificare, astfel, autoritățile menționate fiind provocate să-și creeze condiții de a determina reguli, criterii și proceduri, de a le implementa și de a sancționa respectarea lor, măsuri, care nu sunt acoperite în totalitate cu norme de drept în vigoare.

Atribuțiile și competențele autorităților specificate supra sunt reglementate de Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15.11.2007, pentru ANRCETI și, respectiv, Legea nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor pentru APC.

Prin urmare, atribuirea ANRCETI a unor competențe suplimentare celor stabilite prin acte legislative și normative în vigoare necesită o reglementare mai detaliată a acestor atribuții stabilite, precum și precizarea, în mod expres, a rolului și o delimitare a competențelor fiecărei autorități în parte.

Astfel, conform art.4 al Legii nr.780 din 27.12.2001 privind actele legislative, „actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent...”

Recomandarea: Se recomandă autorului stabilirea unor reguli sau determinarea unor criterii pentru autoritățile publice investite cu atribuții de supraveghere și control al comerțului electronic, precum și delimitarea competențelor instituționale între ANRCETI și APC.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La art.5, alin.(7), potrivit proiectului –

„Autoritățile publice competente pot lua măsuri derogatorii de la prevederile alin.(6) în cazurile în care măsura necesară pentru menținerea ordinii publice, desfășurarea instrucției penale, protecția minorilor, lupta împotriva oricărei forme de incitare la ură din rațiuni de rasă, sex, religie sau naționalitate, atingeri aduse demnității umane, protecția sănătății publice, apărarea și siguranța națională, protecția consumatorilor, precum și a investitorilor.”

Norma înaintată spre modificare posedă un caracter coruptibil prin faptul atribuirii competențelor autorităților publice de a lua măsuri de excepție de la prevederile alin.(6), fără a impune criterii clare pentru o asemenea decizie.

Recomandarea: întru excluderea posibilității de exces din partea autorităților publice competente, se recomandă determinarea măsurilor privind restrângerea circulației libere a serviciilor societăți informaționale.

La art.9/1, alin.(3), potrivit proiectului –

„În cazul în care este necesară prelucrarea datelor cu caracter personal pentru prevenirea, cercetarea și depistarea fraudelor legate de serviciile comerțului electronic, aceasta se realizează fără consimțământul persoanei la care se referă datele respective...”

În lipsa mențiunii, în mod expres, privind autoritatea investită cu dreptul de a prelucra datele cu caracter personal, norma examinată poate crea confuzii la interpretarea și aplicarea acesteia.

Recomandarea: recomandăm autorului de a substitui sintagma „aceasta se realizează

fără consimțământul persoanei la care se referă datele respective...”, cu sintagma „autoritatea abilitată cu dreptul de protecție a datelor cu caracter personal realizează prelucrarea datelor fără consimțământul persoanei, în condițiile legii.”

La art.9/1, alin.(4), potrivit proiectului –

„În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, autoritățile de supraveghere colectează și prelucrează informațiile necesare, inclusiv cele cu caracter personal.”

În lipsa unor criterii clare în ceea ce privește împuternicirea autorităților de supraveghere, colectare și prelucrare a informațiilor, inclusiv cele cu caracter personal, se constată acordarea autorităților publice a unor prerogative de a lua măsuri în mod arbitrar, fără a fi îngrădite în inițiativa lor, circumstanță, care ar putea condiționa factori de coruptibilitate în activitatea ulterioară a autorităților publice vizate.

Recomandarea: recomandăm autorului o expunere detaliată a modalităților și condițiilor în care autoritățile sunt investite cu puterea de a colecta și prelucra informațiile, îndeosebi cele cu caracter personal.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

La art.11, alin.(1), potrivit proiectului –

textul „iar, după caz, în altă limbă. Informația va cuprinde următoarele date: ”se substituie cu textul „și la solicitare, în altă limbă. Informația va cuprinde cel puțin:”

Includerea de către autor a cuvintelor „cel puțin” este nejustificată și discreționară, deoarece impune cerințe excesive pentru furnizorul de servicii, ceea ce permite celorlalți subiecți ai comerțului electronic, dar și organelor de control ale statului, impunerea unor cerințe arbitrare furnizorului de servicii.

Recomandarea: recomandăm excluderea sintagmei „cel puțin”, cu specificarea listei exhaustive a informației oferite de furnizorul de servicii.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Cu referire la aplicarea mecanismelor suplimentare de control, în procesul de expertizare a proiectului vizat, se constată lipsa reglementărilor privind procedurile de control, prin prisma remarcilor din pct.3 al Raportului „Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb”.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul expertizat stabilește aplicarea sancțiunilor contravenționale conform Codului Contravențional, ceea ce corespunde legislației contravenționale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Budeci
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
15 August 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**de lege privind modificarea și completarea Legii nr.284-XV din 22.07.2004 privind comerțul electronic
(art.1, art.2, art.3, art.4, art.5, etc)**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La art.1, alin.(2), potrivit proiectului - „Prezenta lege are următoarele obiective de bază: stabilirea principiilor de reglementare ale comerțului electronic, stabilirea condițiilor de furnizare a serviciilor societății informaționale, stabilirea răspunderii intermediarilor, soluționarea litigiilor și susținerea cooperării între Republica Moldova și alte state în procesele de prestare a serviciilor informaționale.”	Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen sau invers	Utilizarea sintagmei „stabilirea răspunderii intermediarilor” nu corespunde dispozițiilor Capitolului II/1 al proiectului prenotat, care stabilește răspunderea furnizorilor de servicii și în care nu se regăsesc norme privind răspunderea intermediarilor. Prin urmare, avînd în vedere faptul că proiectul nu stabilește expres răspunderea intermediarilor, se constată utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen.	recomandăm autorului substituirea sintagmei „stabilirea răspunderii intermediarilor” cu sintagma „stabilirea răspunderii furnizorilor de servicii”.
2	La art.1, alin.(2), potrivit proiectului - „Prezenta lege are următoarele obiective de bază: stabilirea principiilor de reglementare ale comerțului electronic, stabilirea condițiilor	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Utilizarea sintagmei „soluționarea litigiilor” se prezintă a fi inaplicabilă prin esența acesteia, or, obiectivul proiectului de lege expertizat nu poate avea menirea de a soluționa litigii, această sarcină revenindu-i legislației procedurale.	recomandăm autorului, întru evitarea modului de expunere neclar și echivoc, excluderea sintagmei „soluționarea litigiilor” sau substituirea

	de furnizare a serviciilor societății informaționale, stabilirea răspunderii intermediarilor, soluționarea litigiilor și susținerea cooperării între Republica Moldova și alte state în procesele de prestare a serviciilor informaționale.”			acesteia cu sintagma „prevenirea litigiilor”.
3	La art.4, potrivit proiectului – în textul noțiunii „comunicare comercială”, sintagma „agent al comerțului electronic” se substituie cu sintagma „furnizor de servicii”; La art.5, potrivit proiectului – în textul articolului sintagma „agenților comerțului electronic” se substituie cu cuvintele „furnizorilor de servicii și destinatarilor serviciilor”; La art.11, potrivit proiectului – sintagma „agentul comerțului electronic” se substituie cu sintagma „furnizorilor de servicii și destinatarilor serviciilor”	Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen sau invers	În contextul expertizării prevederilor menționate supra, se constată o formulare lingvistică ambiguă, sintagma „agent al comerțului electronic” fiind definită și avînd sens diferit, imprecis.	recomandăm autorului definirea expresă și uniformă a sintagmei „agent al comerțului electronic”, pentru a crea claritate la interpretarea acesteia, cu stabilirea includerii sau nu a sintagmei „destinatar al serviciilor” în determinarea noțiunii prenotate.
4	La art.5, alin.(7), potrivit proiectului – „Autoritățile publice competente pot lua măsuri derogatorii de la prevederile alin. (6) în cazurile în care măsura necesară	Utilizarea termenilor neconsacrați în legislație / neaplicați în practică	Sintagma „desfășurarea instrucției penale” în contextul proiectului posedă potențial coruptibil, dat fiind faptul că expresia menționată nu este reglementată de normele legale naționale și nu se utilizează în practică, ceea ce îi conferă un sens neclar.	recomandăm autorului reformularea sintagmei „desfășurarea instrucției penale”, astfel încît modalitatea desfășurării procedurii menționate să

	<p>pentru menținerea ordinii publice, desfășurarea instrucției penale, protecția minorilor, lupta împotriva oricărei forme de incitare la ură din rațiuni de rasă, sex, religie sau naționalitate, atingeri aduse demnității umane, protecția sănătății publice, apărarea și siguranța națională, protecția consumatorilor, precum și a investitorilor.”</p>			<p>nu dețină un caracter confuz și să fie identificabilă printr-un act normativ în vigoare.</p>
5	<p>La art.6, potrivit proiectului – alin. (2) se completează în final cu cuvintele „și contravențională”</p>	<p>Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)</p>	<p>Considerăm inoportun utilizarea sintagmei „și contravențională” în contextul dispozițiilor alin.(2), art.6 al Legii nr.284 din 22.07.2004 privind comerțul electronic, care reglementează „Contractele în comerțul electronic” și potrivit căruia „Față de contractele încheiate în cadrul comerțului electronic se aplică legislația civilă.” Din norma art.6 rezultă că contractele încheiate în cadrul comerțului electronic se supun legislației civile, or, art.2 din Codul Contravențional stipulează că „Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.”, respectiv legislația contravențională intervenind la încălcarea regulilor stabilite în contract sau legi.</p>	<p>recomandăm autorului proiectului revizuirea asupra includerii cuvintelor „și contravențională” în alin.(2), art.6 al Legii prenotate.</p>
6	<p>La art.7, literele a) și b), potrivit</p>	<p>Utilizarea termenilor</p>	<p>Din prevederile Legii supuse modificării se</p>	<p>avînd în vedere esența</p>

	proiectului – vor avea următorul cuprins: „a) furnizori de servicii; b) destinatarii serviciilor.”	diferiți pentru același fenomen sau invers	remarcă trei categorii de subiecți ai comerțului electronic: agenți ai comerțului electronic; cumpărători și beneficiari ai bunurilor, lucrărilor sau serviciilor respective, inclusiv consumatori; și intermediari în comerțul electronic. Din analiza proiectului supus expertizei se constată că destinatarii serviciilor și consumatorii sunt tratați separat ca două categorii distincte, totuși, noțiunea de consumator nu se regăsește în calitate de subiect al comerțului electronic în articolul precizat, situație, care ar putea leza drepturile consumatorului în circuitul comerțului electronic.	noțiunilor de „destinatarii serviciilor” și „consumator” expuse în proiect și abordarea acestora ca două categorii separate, se recomandă includerea consumatorului ca și participant la comerțul electronic.
7		Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen sau invers	În cuprinsul art.9/1, o atenție sporită se acordă modalității de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal, totuși se constată neinclusiunea tuturor factorilor implicați în comerțul electronic, pentru a asigura protecția necesară privind confidențialitatea acestora.	Recomandăm autorului suplinirea, în contextul articolului specificat supra, sintagmei „furnizorii de servicii” cu sintagma „și intermediarii”, precum și suplinirea sintagmei „consumatorul” cu sintagma „și destinatarul serviciilor”.
8	La art.9/1, potrivit proiectului – „...Dacă consumatorul consideră că i-au fost încălcate drepturile la protecția datelor cu caracter personal, acesta poate înainta o plângere la adresa autorității naționale de protecție a datelor cu	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Conform art.27, alin.(3) al Legii nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal; „În urma examinării plîngerii, Centrul emite o decizie motivată care prevede fie lipsa încălcării prevederilor legislației, fie suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, fie rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor neveridice ori obținute ilicit. Decizia este	se recomandă reformularea alineatului în sensul corespunderii acestuia cu normele legale în vigoare prin prisma prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

	<p>caracter personal, care, fără să afecteze atribuțiile altor autorități publice, efectuează controlul legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal și informează consumatorul vizat numai în legătură cu faptul că au fost efectuate toate verificările necesare."</p>		<p>comunicată părților interesate în termen de 30 de zile de la data primirii plîngerii."</p> <p>În contextul dispoziției legale menționate se constată incompatibilitatea acesteia cu proiectul supus expertizei, privitor la modalitatea de examinare de către autoritatea abilitată cu atribuții de protecție a datelor cu caracter personal, a plîngerilor înaintate de subiecții datelor cu caracter personal, fapt ce poate determina posibilitatea alegerii abuzive a normei aplicabile de către autoritatea publică abilitată în acest sens.</p>	
9	<p>La art.24, alin.(1), (2), potrivit proiectului – Autoritățile competente în domeniul comerțului electronic sunt Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicațiile Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) și Agenția pentru Protecția Consumatorului (APC). Autoritățile menționate în alin.(1) sunt competente să supravegheze și să controleze respectarea de către furnizorii de servicii a prevederilor prezentei legi, să constate contravenții și să le aplice în condițiile Codului Contravențional.</p>	<p>Norme în alb</p>	<p>Potrivit normei proiectului, autorul pune în competența unor autorități atribuțiile de supraveghere și control asupra respectării prevederilor legii înaintate spre modificare, astfel, autoritățile menționate fiind provocate să-și creeze condiții de a determina reguli, criterii și proceduri, de a le implementa și de a sancționa respectarea lor, măsuri, care nu sunt acoperite în totalitate cu norme de drept în vigoare.</p> <p>Atribuțiile și competențele autorităților specificate supra sunt reglementate de Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15.11.2007, pentru ANRCETI și, respectiv, Legea nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorilor pentru APC.</p> <p>Prin urmare, atribuirea ANRCETI a unor competențe suplimentare celor stabilite prin acte legislative și normative în vigoare necesită o reglementare mai detaliată a acestor atribuții stabilite, precum și precizarea, în mod expres, a rolului și o delimitare a competențelor fiecărei</p>	<p>Se recomandă autorului stabilirea unor reguli sau determinarea unor criterii pentru autoritățile publice investite cu atribuții de supraveghere și control al comerțului electronic, precum și delimitarea competențelor instituționale între ANRCETI și APC.</p>

			<p>autorități în parte.</p> <p>Astfel, conform art.4 al Legii nr.780 din 27.12.2001 privind actele legislative, „actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent...”</p>	
10	<p>La art.5, alin.(7), potrivit proiectului – „Autoritățile publice competente pot lua măsuri derogatorii de la prevederile alin.(6) în cazurile în care măsura necesară pentru menținerea ordinii publice, desfășurarea instrucției penale, protecția minorilor, lupta împotriva oricărei forme de incitare la ură din rațiuni de rasă, sex, religie sau naționalitate, atingeri aduse demnității umane, protecția sănătății publice, apărarea și siguranța națională, protecția consumatorilor, precum și a investitorilor.”</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>Norma înaintată spre modificare posedă un caracter coruptibil prin faptul atribuirii competențelor autorităților publice de a lua măsuri de excepție de la prevederile alin.(6), fără a impune criterii clare pentru o asemenea decizie.</p>	<p>întru excluderea posibilității de exces din partea autorităților publice competente, se recomandă determinarea măsurilor privind restrângerea circulației libere a serviciilor societății informaționale.</p>
11	<p>La art.9/1, alin.(3), potrivit proiectului – „În cazul în care este necesară prelucrarea datelor cu caracter personal pentru prevenirea, cercetarea și depistarea fraudelor legate de serviciile comerțului</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>În lipsa mențiunii, în mod expres, privind autoritatea investită cu dreptul de a prelucra datele cu caracter personal, norma examinată poate crea confuzii la interpretarea și aplicarea acesteia.</p>	<p>recomandăm autorului de a substitui sintagma „aceasta se realizează fără consimțământul persoanei la care se referă datele respective...”, cu</p>

	<p>electronic, aceasta se realizează fără consimțământul persoanei la care se referă datele respective..."</p>			<p>sintagma „autoritatea abilitată cu dreptul de protecție a datelor cu caracter personal realizează prelucrarea datelor fără consimțământul persoanei, în condițiile legii.”</p>
12	<p>La art.9/1, alin.(4), potrivit proiectului – „În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, autoritățile de supraveghere colectează și prelucrează informațiile necesare, inclusiv cele cu caracter personal.”</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>În lipsa unor criterii clare în ceea ce privește împuternicirea autorităților de supraveghere, colectare și prelucrare a informațiilor, inclusiv cele cu caracter personal, se constată acordarea autorităților publice a unor prerogative de a lua măsuri, în mod arbitrar, fără a fi îngrădite în inițiativa lor, circumstanță, care ar putea condiționa factori de coruptibilitate în activitatea ulterioară a autorităților publice vizate.</p>	<p>recomandăm autorului o expunere detaliată a modalităților și condițiilor în care autoritățile sunt investite cu puterea de a colecta și prelucra informațiile, îndeosebi cele cu caracter personal.</p>
13	<p>La art.11, alin.(1), potrivit proiectului – textul „iar, după caz, în altă limbă. Informația va cuprinde următoarele date: ”se substituie cu textul „și la solicitare, în altă limbă. Informația va cuprinde cel puțin:”</p>	<p>Stabilirea condițiilor neexhaustive (autoritatea poate impune cerințe suplimentare arbitrare)</p>	<p>Includerea de către autor a cuvintelor „cel puțin” este nejustificată și discreționară, deoarece impune cerințe excesive pentru furnizorul de servicii, ceea ce permite celorlalți subiecți ai comerțului electronic, dar și organelor de control ale statului, impunerea unor cerințe arbitrare furnizorului de servicii.</p>	<p>recomandăm excluderea sintagmei „cel puțin”, cu specificarea listei exhaustive a informației oferite de furnizorul de servicii.</p>
14			<p>Cu referire la aplicarea mecanismelor suplimentare de control, în procesul de expertizare a proiectului vizat, se constată lipsa reglementărilor privind procedurile de control, prin prisma remarcilor din pct.3 al Raportului „Norme</p>	

			de trimitere, de blanchetă și norme în alb".	
15			Poiectul expertizat stabilește aplicarea sancțiunilor contravenționale conform Codului Contravențional, ceea ce corespunde legislației contravenționale.	